

Štvrtok 22. mája 2008

Podpora demokracie

38. zdôrazňuje, že súčasná potravinová kríza dokazuje, že je potrebné podporovať politickú stabilitu, regionálnu integráciu, demokraciu a ľudské práva nielen v rámci EÚ, ale aj na celom svete; vyzýva preto všetky príslušné zainteresované strany, aby pri riešení súčasnej potravinovej krízy a dlhodobých problémov s potravinovou bezpečnosťou podporovali ľudské a demokratické hodnoty a zásadu právneho štátu;

*
* *

39. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Svetovej banke, G8, generálnemu tajomníkovi OSN a Valnému zhromaždeniu OSN, spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT-EÚ a Panafrickému parlamentu.

EÚ – USA víza

P6_TA(2008)0230

Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. mája 2008 o rokovaní medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi o zrušení vízovej povinnosti

(2009/C 279 E/15)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 2, 6, 24 a 29 Zmluvy o Európskej únii a na články 62, 63, 286 a 300 Zmluvy o ES, ktoré sú právnym základom európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a medzinárodných rokovaní s tretími krajinami a organizáciami,
- so zreteľom na vyhlásenia Rady a Komisie zo 6. marca 2008 a z 21. apríla 2008 pred svojim Výborom pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,
- so zreteľom na články 83 a 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže od nadobudnutia platnosti Amsterdamskej zmluvy v roku 1999 je Rada zodpovedná za určovanie pravidiel o vízach vrátane zoznamu tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia byť držiteľmi víz a ktorých štátni príslušníci sú od vízovej povinnosti oslobodení (článok 62 ods. 2 písm. b) bod (i) Zmluvy o ES),
- B. keďže právomoc Spoločenstva v oblasti víz zahŕňa podmienky, za ktorých sa štátnym príslušníkom tretích krajín udeľuje štatút bezvízového styku, a keďže tieto podmienky musia zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými občanmi EÚ nielen pokiaľ ide o samotné udelenie alebo zamietnutie bezvízového štatútu, ale aj o podmienky jeho udeľovania alebo zrušovania tretími krajinami jednotlivým členským štátom,
- C. keďže Rada v roku 2001 oslobodila občanov USA od vízovej povinnosti ⁽¹⁾; keďže porovnateľná výnimka sa žiaľ neuplatňuje pre všetkých občanov EÚ a USA stále vyžadujú vízovú povinnosť v prípade štátnych príslušníkov niektorých členských štátov (v súčasnosti Bulharska, Cypru, Českej republiky, Estónska, Grécka, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Malty, Poľska, Rumunska a Slovenska) so zreteľom na skutočnosť, že okrem iného, pre väčšinu týchto krajín počet zamietnutých žiadostí o víza presahuje 3 % žiadostí (za určitých okolností 10 %), pričom postup ich udeľovania je založený na netransparentných kritériách,
- D. keďže od roku 2005 sa môže na úrovni Spoločenstva spustiť mechanizmus reciprocity ⁽²⁾ v nadväznosti na notifikáciu členského štátu, styky Komisie s danou treťou krajinou a správu Komisie pre Radu, ktorá môže následne rozhodnúť o „dočasnom obnovení vízovej povinnosti pre štátnych príslušníkov danej tretej krajiny“,

⁽¹⁾ Pozri Prílohu II k nariadeniu Rady (ES) č. 539/2001.

⁽²⁾ Pozri článok 1 ods. 4 konsolidovaného znenia nariadenia Rady (ES) č. 539/2001.

Štvrtok 22. mája 2008

- E. keďže napriek tomu, že sa v prípade viacerých tretích krajín podarila dosiahnuť reciprocita, v prípade USA tomu tak stále nie je; Komisia preto v roku 2006 navrhla „dočasne obnoviť vízovú povinnosť pre štátnych príslušníkov USA vlastniacich diplomatické a služobné/úradné pasy s cieľom urýchliť pokrok smerom k reciprocite“⁽¹⁾, keďže Rada však tento symbolický návrh neprijala,
- F. keďže viaceré členské štáty pokračovali v priamych dvojstranných stykoch s vládou USA bez ohľadu na jasnú právomoc Spoločenstva v tejto veci,
- G. keďže situácia sa z právneho hľadiska skomplikovala, keď USA 3. augusta 2007 prijatím článku 711 vykonávacích odporúčaní aktu komisie 9/11 z roku 2007⁽²⁾, konkrétne zákona o partnerstve v bezpečnom cestovaní a boji proti terorizmu z roku 2007 zreformovali svoj režim bezvízového styku prijatím siedmich bezpečnostných posilnení⁽³⁾, takže vyžadujú od všetkých členských štátov, ktoré si želajú účasť v programe bezvízového styku podpís dvojstranného memoranda o porozumení a jeho záväzných vykonávacích predpisov,
- H. keďže hoci inštitúcie EÚ dosiaľ nepoznajú obsah týchto tzv. vykonávacích predpisov, z memoránd o porozumení je jasné, že niektoré z nových bezpečnostných posilnení patria do pôsobnosti Spoločenstva (napríklad vydávanie víz alebo doplňujúce budúce povinnosti elektronického systému udeľovania povolení na cestovanie (ESTA), niektoré do pôsobnosti EÚ (odcudzené cestovné pasy⁽⁴⁾), údaje PNR, schengenské údaje súvisiace s trestnými činmi) a zostávajúce posilnenia patria do výlučnej pôsobnosti jednotlivých členských štátov (výpisy z registra trestov o vlastných občanoch, prítomnosť bezpečnostných agentov na palubách transatlantických letov),
- I. keďže na vyriešenie tejto otázky a na to, aby sa v roku 2009 mohli reformovaného režimu bezvízového styku s USA zúčastniť všetky členské štáty, rozhodla Rada 18. apríla 2008 o dvojkoľajnom prístupe:
- a) udelenie formálneho mandátu Komisii na rokovania s USA o všetkých otázkach súvisiacich so Spoločenstvom a
 - b) prijatie tzv. línií, ktoré musia členské štáty dodržiavať pri dialógu s USA pred tým, než sa uzavrujú rokovania ES – USA; tieto línie určujú, čo patrí do pôsobnosti ES/EÚ a čo je v pôsobnosti členských štátov, a teda o čom sa môže rokovať dvojstranne, objasňujú, že pokiaľ ide o dvojstranné rokovania, členské štáty musia dodržiavať zásadu lojálnej spolupráce s ostatnými členskými štátmi a inštitúciami EÚ v zmysle článku 10 Zmluvy o ES a rozsudku Súdneho dvora (C-105/03), pokiaľ ide o plnenie záväzkov podľa Zmluvy o EÚ,
- J. keďže aj v prípade otázok patriacich do výlučnej pôsobnosti členských štátov by mohli zásadu lojálnej spolupráce ohroziť dvojstranné dohody obsahujúce iné podmienky udelenia výnimky z vízovej povinnosti niektorým členským štátom, čoho dôsledkom by mohlo byť rozdielne zaobchádzanie s občanmi členských štátov v oblasti víz; keďže Komisia by mala zabezpečiť zásadu lojálnej spolupráce,

(1) Druhá správa o reciprocite, KOM(2006)0568 z 3. októbra 2006.

(2) Prístupné na: http://www.ise.gov/docs/nsis/Implementing911_Act.pdf.

(3) Štyri z nich sú povinné, t. j.: 1) elektronický systém udeľovania povolení na cestovanie (ESTA); 2) bezpečnejšia výmena údajov; 3) požiadavky na včasné oznamovanie čistých, ako aj vydaných stratených a odcudzených pasov; a 4) záruky, že krajiny zúčastňujúce sa na programe budú uznávať repatriáciu svojich občanov nariadenú v Spojených štátoch. Pri rozhodovaní o možnom zrušení požiadavky trojpercentnej miery zamietnutia víz je potrebné zohľadniť aj ďalšie tri nepovinné faktory týkajúce sa posilnenia bezpečnosti: 1) úroveň bezpečnosti letísk; 2) programy bezpečnostných agentov na palubách lietadiel; a 3) normy národných cestovných dokumentov.

(4) Pozri spoločnú pozíciu Rady 2005/69/SVV z 24. januára 2005 o výmene určitých údajov s Interpolom (Ú. v. EÚ L 27, 29.1.2005, s. 61).

Štvrtok 22. mája 2008

- K. keďže na to, aby boli občania USA a EÚ lepšie chránení pred teroristickou hrozbou, cieľom transatlantickej spolupráce by malo byť zlepšenie a) identifikácie ohrození prostredníctvom spoločnej analýzy a širokej výmeny informácií vrátane výmeny osvedčených postupov, v rámci prísnych opatrení na ochranu údajov, b) koordinácie na úrovni EÚ a na transatlantickej úrovni orgánov činných v trestnom konaní a spravodajských agentúr pri súčasnom dodržiavaní zásad právneho štátu, základných práv a súkromia a c) schopnosti konať prostredníctvom užšej spolupráce medzi orgánmi činnými v trestnom konaní a spravodajskými agentúrami EÚ a USA na základe prehĺbenia vzájomnej dôvery medzi zúčastnenými agentúrami a orgánmi,
- L. keďže ministerstvo vnútornej bezpečnosti USA plánuje vykonávať od januára 2009 biometrické kontroly pri výstupe na leteckých a námorných hraničných priechodoch, program výstupných kontrol sa považuje za kľúčovým ustanovením pre efektívne riadenie programu bezvízového styku, orgány USA neplánujú rozšíriť program bezvízového styku na väčší počet spojencov USA, ak sa navrhované výstupné kontroly nebudú realizovať najneskôr do 30. júna 2009.
1. domnieva sa, že akákoľvek forma priamej alebo nepriamej diskriminácie občanov EÚ vrátane na základe ich štátnej príslušnosti by mala byť zakázaná nielen v EÚ, ako to ustanovuje článok 12 Zmluvy o ES, ale aj mimo EÚ, najmä ak je táto diskriminácia dôsledkom nedostatočnej koordinácie medzinárodných rokovaní medzi inštitúciami EÚ a členskými štátmi;
2. berie na vedomie skutočnosť, že USA prvýkrát uznali právomoc Spoločenstva v rokovaní o medzinárodných dohodách o vízovej politike počas stretnutia ministerskej trojky SVV 13. marca 2008 tým, že v spoločnom vyhlásení súhlasili s dvojkoľajným prístupom; konštatuje, že vo vyhlásení sa uvádzajú slová: „o veciach, ktoré patria do vnútroštátnej pôsobnosti, sa bude rokovať s vnútroštátnymi orgánmi, zatiaľ čo o otázkach patriacich do pôsobnosti EÚ sa bude diskutovať s orgánmi EÚ“; podľa tohto vyhlásenia sa domnieva, že USA by odtiaľ mali rokovať:
- s Komisiou o otázkach víz, ako tomu už je v prípade leteckej dopravy ⁽¹⁾,
 - s Radou o politikách EÚ súvisiacich s bezpečnosťou (dohoda o PNR alebo dohody EÚ – USA o vydávaní a vzájomnej právnej pomoci) a
 - s členskými štátmi o prítomnosti bezpečnostných agentov na palubách transatlantických letov a o bezpečnostných otázkach týkajúcich sa ich vlastných štátnych príslušníkov za rovnakých podmienok;
3. opäť zdôrazňuje, že všetky dohody, ku ktorým ES/EÚ pristúpi, by mali byť v súlade so základnými právami a osobnými slobodami v zmysle článku 6 ods. 2 Zmluvy o EÚ vrátane práva na súkromie a na ochranu údajov ustanoveného v:
- článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie,
 - smernici 95/46/ES a osobitných predpisoch práva Spoločenstva (a opatreniach súvisiacich so Schengenom) ak ide o prevod do tretej krajiny,
 - dohovore Rady Európy č. 108 o ochrane osôb, pokiaľ ide o automatické spracúvanie osobných údajov a jeho dodatkový protokol 181 o dozorných orgánoch a cezhraničnom toku dát;
4. vyzýva Komisiu, aby v rokovaní nastolila aj otázku vylúčenia Európanov nakazených vírusom HIV z programu bezvízového styku a zabezpečila rovnaké zaobchádzanie so všetkými občanmi EÚ; súhlasí s Komisiou v názore, že nejestvujú žiadne objektívne dôvody pre zákaz cestovania osôb nakazených vírusom HIV (ako uviedla v odpovedi na parlamentnú otázku E-6038/07, z 19. februára 2008);

(¹) Dohoda o otvorení nebi (Ú. v. EÚ L 134, 25.5.2007, s. 4).

Štvrtok 22. mája 2008

5. podporuje mandát, ktorý Rada udelila Komisii na rokovania o dohode o bezvízovom styku pre všetkých občanov EÚ vstupujúcich na územie USA, ako tomu už je v prípade občanov USA vstupujúcich na územie EÚ; vyzýva Komisiu, aby informovala príslušný parlamentný výbor po každom rokovaní (podľa potreby dôverne);
6. domnieva sa, že rokovania by sa mali ukončiť do júna 2009 a že v tomto čase by nemala byť povolená žiadna diskriminácia medzi občanmi EÚ;
7. súhlasí s názorom, že tzv. línie Rady by mali nasledovať aj členské štáty ⁽¹⁾ podľa zásady lojálnej spolupráce ustanovenej v článku 10 Zmluvy o ES platnej podľa judikatúry súdneho dvora (C-105/03 alebo vo veci AETR (22/70)) aj na plnenie záväzkov uvedených v Zmluve o EÚ; zdôrazňuje najmä, že:
- účasť na programe bezvízového styku by mala čo najskôr vytvoriť rovnaké práva pre všetkých občanov členských štátov za rovnakých podmienok, pokiaľ ide o štatút ich cestovných pasov,
 - akýkoľvek prístup USA do databáz alebo informačných systémov EÚ/ES by mal byť zakázaný okrem prípadov, ak ho výslovne povoľuje právo ES, a v tomto prípade by sa na ňom mala spoločne dohodnúť EÚ a mal by byť založený na plnom dodržiavaní zásady reciprocity; povolenie na prístup by sa preto malo udeľovať len v prípade, ak je v súlade s osobitným účelom týchto informačných systémov EÚ uvedeným v ich príslušných právnych základoch; ďalej je potrebné zabezpečiť primeranú úroveň ochrany v súlade s kritériami stanovenými v príslušných nástrojoch EÚ na ochranu údajov, a to tak všeobecnými (smernica 95/46/ES), ako aj osobitnými (dohovor o Europole, nariadenie Eurodac, Schengenský dohovor),
 - na každom rozšírení rozsahu údajov o stratených a odcudzených cestovných pasoch oznamovaných Interpolu by sa mala spoločne dohodnúť EÚ,
 - bezpečnosť letísk v súlade s normami Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO) dostatočne zaručujú existujúce pravidlá ES (inšpekcie USA sa môžu odsúhlasiť v prípade priamych letov medzi letiskami na území EÚ a USA),
 - každá formálna dohoda o repatriácii občanov EÚ by mala byť akceptovateľná len na základe reciprocity, pričom takáto dohoda by sa mala dosiahnuť a podpísať medzi ES a USA,
 - povinnosti týkajúce sa možného zavedenia elektronického systému cestovných povolení pre občanov USA cestujúcich do EÚ by mala dojsť dojednať Komisia;
8. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, parlamentom a vládam členských štátov, Kongresu USA a ministrom vnútornej bezpečnosti USA.

(1) <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st07/st07337.en08.pdf>.

Barma

P6_TA(2008)0231

Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. mája 2008 o tragickej situácii v Barme

(2009/C 279 E/16)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Barme,
- so zreteľom na závery mimoriadneho zasadnutia Rady pre vonkajšie vzťahy a všeobecné záležitosti z 13. mája 2008 o humanitárnej situácii v Barme/Mjanmarsku,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 60/1 z 24. októbra 2005 o výsledkoch svetového samitu, ktorá v odseku 139 potvrdila možnosť súdržného kolektívneho postupu proti jednotlivým štátom v prípade, ak „vnútroštátne orgány zjavne nedokážu ochrániť svoje obyvateľstvo pred genocídou, vojnovými zločinmi, etnickými čistkami a zločinmi proti ľudskosti“,
- so zreteľom na článok 103 ods. 4 rokovacieho poriadku,